

Senior programma

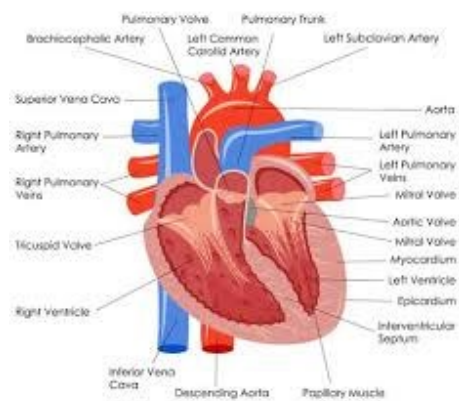
Onze honden worden steeds ouder en hierdoor zien we steeds meer ouderdomskwaaltjes. Hoort dit bij het ouder worden, of is hier iets aan te doen? Komt ouderdom met gebreken, of toch niet?

Het is bekend dat bij oudere dieren diverse ouderdomskwalen kunnen ontstaan. Wij adviseren om deze reden naast de jaarlijkse gezondheidscontrole van een senior hond een extra controle per jaar in te plannen om de gezondheid van uw hond na te lopen. Vaak wordt gedacht dat veel klachten, zoals veel slapen of minder lopen, bij het ouder worden horen. Niets is echter minder waar! Meestal zit er een medische oorzaak achter, die in veel gevallen te behandelen is. Onze paraveterinair kijkt daarom graag uw hond op de volgende aandoeningen na.

Hart en luchtwegen

Hartproblemen komen steeds vaker voor bij senior honden. Kleine honden hebben vaak een lekkende hartklep (hartruis). Bij grote honden komt een hartspierziekte vaker voor.

75% van alle honden die met een hartprobleem bij de dierenarts komen, heeft een hartklepprobleem. De dierenarts hoort een hartruis. Veelal sluiten de kleppen dan niet meer goed. Het bloed kan dan de verkeerde kant uit stromen. Wat begint als een kleine lekkage wordt na een aantal jaren een grote lekkage. Deze lekkage leidt tot "stuwing", vergelijkbaar met een overstroming. Doordat het hart het bloed niet goed vooruit pompt, kan het lichaam bloed en vocht minder goed kwijt richting het hart en hoopt het zich op. Het gevolg is vocht in de longen (longoedeem) of vocht in de buik (ascites). Deze "overstromingen" noemen we hartfalen.

Grote honden hebben vaker een hartspierziekte dan lekkende hartkleppen. De hartspier wordt minder krachtig en het hart heeft moeite om de bloeddruk hoog te houden. Het hart wordt groter en de hartspier lijkt dunner. Deze ziekte wordt DCM genoemd: dilaterende cardiomyopathie.

De diagnose van hartfalen stellen we door naar het hart te luisteren. Met een röntgenfoto en/of echo is het mogelijk om te zien of een behandeling nodig is. Door regelmatige controles uit te voeren, kan uw hond langer klachtenvrij rondlopen.

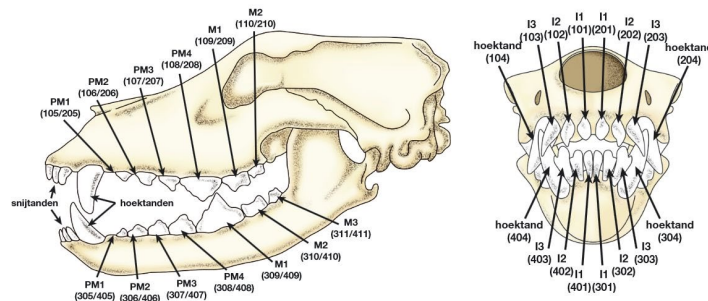
Een bronchitis is een ontsteking van de bronchiën, de kleinere luchtwegen in de longen. Deze aandoening gaat gepaard met hoesten. Bij een acute bronchitis spreken we meestal van kennelhoest. Deze aandoening wordt veroorzaakt door verschillende virussen en bacteriën en gaat over het algemeen vanzelf over. Bij een chronische bronchitis zijn de luchtwegen zonder duidelijke reden ontstoken. Deze ontsteking geeft zonder behandeling in de loop van de jaren steeds meer klachten. De bronchiën zijn vernauwd en de slijmproductie is verhoogd. Een bronchitis wordt verergerd door irriterende stoffen zoals sigarettenrook en luchtvervuiling. De diagnose wordt onder andere gesteld door middel van een röntgenfoto van de longen. Bronchitis kan relatief goed behandeld worden met medicatie.

Gebit

Bij oudere honden komen veel gebitsproblemen voor, zoals parodontitis. Dit is een ontsteking van de weefsels om de tanden heen, waaronder tandvlees en het bot.

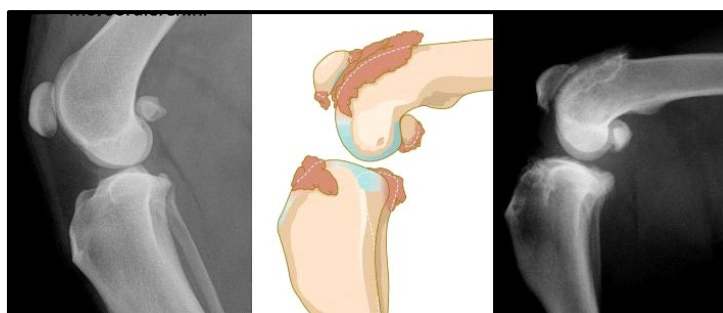
Naast de roodheid van het tandvlees en gele, bruine of groene aanslag op de tanden of kiezen, kan het u opvallen dat uw huisdier meer kwijlt, stinkt uit de bek, eet met een scheve kop of bloedend tandvlees heeft. Pas in een later stadium ontstaat er dusdanig veel pijn dat uw hond minder gaat eten, of helemaal niet meer wil eten. Sommige dieren zijn alleen humeurig bij het aanraken van de kop, of zijn minder actief en verstopten zich.

Daarom is de eerste behandeling bij parodontitis is het professioneel reinigen van het gebit. Het geven van antibiotica heeft geen effect. Bij deze reiniging worden onder narcose met behulp van een ultrasoon trilapparaat alle tanden en kiezen schoongemaakt. Na het schoonmaken worden de tanden en kiezen gecontroleerd, worden röntgenfoto's gemaakt en worden eventuele slechte elementen in overleg getrokken.

Artrose

Artrose is een ander woord voor gewrichtsslijtage. Een gewricht bestaat uit twee botten die ten opzichte van elkaar kunnen bewegen. De botuiteinden zijn bekleed met kraakbeen en worden omgeven door een kapsel dat gewrichtsvloeistof produceert. Hierdoor kunnen botdelen normaal gesproken soepel over elkaar glijden. Bij artrose is er slijtage van het gewrichtskraakbeen, waardoor de botten tijdens beweging over elkaar schuren, hetgeen pijn veroorzaakt. Door de irritatie en een overgevoeligheidsreactie van het eigen lichaam zal het gewricht bovendien gaan ontsteken. De ontstekingsreactie zorgt voor meer pijn, maar ook verergering van de artrose. Zodra de slijtage eenmaal gaande is, houdt dit proces zichzelf helaas in stand. Het dier komt dan in een vicieuze cirkel terecht, waarbij de schade en ontsteking in de gewrichten steeds erger worden en het dier hier met de tijd meer pijn aan gaat hebben en steeds meer beperkt wordt in zijn bewegingsvrijheid. Omdat eenmaal ontstane artrose niet meer kan worden verholpen, is het belangrijk om dit in een vroeg stadium al te herkennen en te ondersteunen.

Bij honden is startkreupelheid het meest typische kenmerk van artrose. Dit uit zich door moeilijker/langzamer opstaan en daarna soms even stram of mank lopen. Dit verbetert of verdwijnt vaak na "even warm te hebben gelopen". De klachten zijn vooral zichtbaar nadat uw hond een tijd in de mand heeft gelegen (bijv. 's morgens vroeg) en zijn mogelijk erger als hij/zij zich daarvoor meer dan normaal heeft ingespannen (bijv. de dag na een boswandeling). Ook kan het opvallen dat uw hond minder uithoudingsvermogen krijgt, minder wil spelen of meer moeite krijgt met traplopen of in de auto springen. We kunnen de levenskwaliteit van honden met artrose verbeteren door de gewrichten te ondersteunen. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden beschikbaar, die we indelen in een aantal categorieën, zoals voeding(supplementen), ontstekingsremmers/pijnstillers, gewicht en beweging. In overleg kunnen we bekijken welke combinatie hiervan voor uw hond het meest effectief is.

Dementie (onrust)

Dementie is een veelvoorkomende, maar veel te weinig onderkende aandoening van oudere honden (vanaf een leeftijd van 8 jaar). Vroegtijdige herkenning voorkomt complicaties en zorgt voor een toename van de kwaliteit van leven en de levensduur.

De meest voorkomende symptomen bij de hond zijn: veranderde sociale interacties, veranderde activiteit, angstig gedrag, veranderd slaappatroon en onzindelijkheid. Sommige honden vertonen maar één van deze symptomen; andere vertonen er meerdere. Ook de intensiteit, de ernst en de frequentie van de symptomen kunnen variëren. Er bestaat geen goed onderzoek om dementie te bewijzen. Daarom moeten alle medische oorzaken (zoals pijn of bepaalde hormonale ziektes) uitgesloten worden, voordat de diagnose dementie gesteld kan worden.

De behandeling van dementie heeft drie doelen: het verminderen van symptomen om het welzijn van dier en eigenaar te verbeteren, het vertragen van de verslechtering en het voorkomen of uitstellen van het optreden van dementie. Dit kan met behulp van medicatie, supplementen, diëten en verrijking van de omgeving.

Nieren

De nieren spelen een belangrijke rol in het lichaam. Ze filteren afvalstoffen uit het bloed en zorgen voor een goede vochtbalans. Wanneer de nieren zijn aangetast door een ziekte zullen alle lichaamsfuncties verminderen. Dit betekent dat een hond met een nierziekte teveel gifstoffen in het bloed krijgt, zal uitdrogen en daarnaast een tekort kan krijgen aan eiwitten, mineralen en rode bloedcellen (bloedarmoede).

Een verminderde nierfunctie komt bij honden komt minder vaak voor dan bij oudere katten. Nieren hebben een grote overcapaciteit: pas als meer dan twee derde van de nieren kapot is, zullen er symptomen optreden. Helaas is de eenmaal ontstane schade niet meer te herstellen. Symptomen van nierfalen zijn veel drinken en plassen, mottige vacht, vermageren, misselijkheid en hierdoor minder eten. Door middel van een bloed- en urineonderzoek kunnen we nierfalen vaststellen. Vervolgens zijn er verschillende behandelingen mogelijk om uw hond zo klachtenvrij mogelijk te houden. Daarnaast is regelmatig monitoren op de eventuele complicaties belangrijk, zodat we hierbij tijdig kunnen ingrijpen.

Tumoren

Kankercellen zijn zieke cellen. Ze werken niet samen, maar zijn vooral bezig zich te vermeerderen. Er komen zo steeds meer kankercellen, die samen een klont weefsel vormen (tumor).

Symptomen van kanker zijn abnormale diktes (gezwel), afvallen/afwijkende eetlust, benauwdheid of hoesten, verminderd uithoudingsvermogen, pijn, kreupelheid, veel drinken en plassen, bloedarmoede, moeilijk plassen en poepen en wonden die niet genezen. De behandeling verschilt per soort kanker, soms is alleen het operatief verwijderen van de bult voldoende, maar ook zijn er mogelijkheden voor chemotherapie, radiologie of hormoontherapie.

Pyometra en melkkliertumoren

Een pyometra is een bacteriële infectie / ontsteking van de baarmoeder. De baarmoeder is dan gevuld met pus. Een pyometra komt alleen voor bij niet gesteriliseerde teefjes. Vooral oudere teefjes, lopen een verhoogd risico om een pyometra te ontwikkelen. U herkent een pyometra aan één of meerdere volgende symptomen: uitvloeiing uit de vulva, de teef is vaak sloom, gaat meer drinken en plassen, ontwikkelt in veel gevallen koorts en krijgt een dikke buik.

Melkkliertumoren zijn één van de meest voorkomende soort tumoren bij de hond. We zien deze tumoren vooral bij oudere teefjes. Geslachtshormonen spelen een rol bij het ontstaan van deze tumoren. Sterilisatie, het wegnemen van de eierstokken, kan het risico op het ontstaan van melkkliertumoren sterk verminderen.

Voeding

Het is belangrijk om uw oudere hond de juiste hoeveelheid voer te geven. Iedere hond heeft zijn eigen voedingsbehoefte; voedingsadviezen zijn slechts richtlijnen. Een hond die minder beweegt, zal ook minder energie verbruiken en daarom ook minder voeding nodig hebben. Overgewicht kan hierdoor gemakkelijk ontstaan en kan daarnaast andere ouderdomsproblemen versnellen en verergeren. Tijdens het senior consult geven wij advies op maat voor uw hond. Het is belangrijk de fysieke gezondheid van uw oudere hond in de gaten te houden en de voeding aan te passen indien nodig.

Uw oudere hond heeft te allen tijde vers drinkwater nodig. Als er gedurende een langere periode geen drinkwater beschikbaar is kan dit de gezondheid van uw hond schaden.

